

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 14. februar 2016

Kirkedag: 1.s.i fasten/B

Tekst: Luk 22,24-32

Salmer:

SK: 614 * 698 * 624 * 613

LL: 614 * 698 * 417 * 624 * 192,9 * 613

Da jeg skulle skrive prædiken til i dag, kom jeg i tanke om en samtale jeg for nogen tid siden havde med nogle mennesker om det at arbejde i en kirke. De pågældende mennesker hævdede, at de aldrig ville arbejde i en kirke. Det havde de prøvet, og der var ikke andet end kiv og strid, bagtalelse og brok, løgn og magtkampe mellem diverse parter i kirken. Dét skal de ikke prøve igen.

Og jeg medgiver, at det er beskæmmende, når det finder sted i kirkeligt regi, mellem kristne mennesker. Ligesom det også ofte er meget beskæmmende for kirken og dens budskab, hvordan kristne strides i f.eks. skriverrier i dagspressen; hvordan præster også kan strides både bag tæppet og i fuld offentlighed.

Som sagt kom jeg ved prædikenskrivningen til i dag igen i tanke om den samtale, og en anden samtale med nogle helt andre mennesker efter den. De to samtaler og evangelieteksten til i dag har fået mig til at tænke lidt videre. Og det er jo rigtigt, at der bør ikke være sådanne forhold, som før nævnt, i en kirke. Min kone fortalte mig en vits i går: (Jeg kan ikke huske den ordret; men essensen er) En mand siger til sin præst: Jeg kommer ikke i kirken, for jeg kan simpelthen ikke med alle de skinhellige mennesker. Præsten: Dem skal du ikke tage dig af. Der er altid plads til en til.

Når der kan siges sådan om kirken og dens mennesker, så er det ikke, fordi de er kristne, at der er strid og kævl osv. Så er det, fordi de er mennesker.

Så kan man selvfølgelig hævde, som jeg ved, nogle gør, at vi i kirken burde vide bedre, så at sådanne ting ikke finder sted i kirken. Det kan de måske have ret i. Det tænkte jeg lidt videre over. Og så slog det mig, at skal det være rigtigt, må det også betyde, at kristne ægtepar aldrig har skænderier og problemer, for de bør vide bedre; at der aldrig er den slags mellem børn og forældre i kristne familier – og man kan jo selv fortsætte rækken af sammenhænge, hvor der ikke bør være den slags, for vi bør vide bedre.

For så vidt bør der heller ikke være sådanne stridigheder uden for kirken, på ikke kristne arbejdspladser eller i ikke kristne familierelationer, hvor en eller flere af en større flok er kristne, for har vi som kristne ikke lært, at vende den anden kind til; at møde ondt med kærlighed; at tilgive og om nødvendigt afstå fra egen ret og retfærdighed? Men det kan vi ikke engang gøre overfor de mennesker, der står vort hjerte nærmest, så kan det vel heller ikke forventes, at vi kan det overfor andre, kollegaer og medkristne i kirken – eller kan det forventes? Jeg tror faktisk, Gud forventer det.

Sådan er livet bare ikke hos os – og det har intet med kristen tro at gøre – det hænger sammen med, at vi er mennesker. Men det har med kristen tro at gøre, hvordan vi kommer videre fra den erkendelse; hvordan vi lever med det uden at ende i skinhellighed – for nu at blive i vitsens sprog. Men det lader vi lige ligge et øjeblik.

Anledningen til, at jeg genkaldte mig de to samtaler ved dagens prædikenskrivning er dagens evangelium, hvor Jesus belærer

sine disciple om at tjene, og om forholdet mellem den, der tjener og den, der tjenes. Men optakten til Jesu ord, de ramte mig: ”Apostlene kom også i strid om, hvem af dem, der skulle regnes for den største.” Apostlene! De mennesker som vel nok mest af alle mennesker i hele historien, har været tættest på Jesus. De kom *også* (det ord er da lidt tankevækkende i beskrivelsen af apostlene) i strid om anseelse, magt og betydning. Også de kendte til kampen om, hvem der bestemmer, hvor skabet skal stå og, hvem der skal tage opvasken. Men sådan noget skændes kristne da ikke om! Nej, de gør de ikke. Kristne skændes om opstandelse og reinkarnation og kristendom i det hele taget. Men mennesker skændes om den slags ting, også kristne mennesker. Også kristne mennesker kender til begæret og dets bitre frugter, hvoraf det ikke at miste anseelse og betydning, magt og prestige – eller som Kingo kalder meget af det: forfængelighed – er farlige frugter. For vi opdager ofte ikke deres råddenskab, før de er langt inde i kroppen på os.

Heldigvis går det ikke de fleste af os, som det gik Kain. Synden i form af vrede og begær lurede ved hans dør, hans hjerte og tanker, og den herskede over ham, så han slog sin bror ihjel. Men overfor en Kain, en flok apostle og alle andre mennesker var det nødvendigt for Jesus at påpege, at ”Enhver, som bliver vred på sin bror, skal kendes skyldig af domstolen... den, der siger: Tåbe! skal dømmes til Helvedes ild.” Og det er vel at mærke set i forhold til buddet: Du må ikke slå ihjel. Der ligger mange flere lig bag os, ihjelslåede liv, ved dræbende og hårde ord og manglende følelser i syndens, begærets, vredens og forfængelighedens navn, end ved blot det fysiske drab. Og det er de færreste mennesker, der ikke slæber forfængelighedens, skinhellighedens, vredens og begærets blodige spor efter sig. I dag kalder vi det ikke synd; men det er det samme, selv om vi kalder det mobning eller *vores* rette forståelse af tingene.

Det, at vi ikke kalder det synd og ikke opererer med synd, er faktisk et problem. Jeg blev for nogen tid siden meget berørt af en kronik i Kristeligt Dagblad, hvor en gymnasielærer skrev, at han misundte kristne vores syndserkendelse og syndsbevidsthed. Han er selv ateist, for han kan slet ikke med nogen form for det, han kaldte mytologisk forståelse af livet og af verden. Men det betyder også, skrev han, at han ikke har nogen forklaring på, hvorfor verden ikke er perfekt. Han har ikke anden forklaring end den, at han ikke gør den god nok. Han oplever også blandt gymnasieeleverne, at mennesker ikke har forklaring på, hvorfor de ikke er eller gør det bedre. Når livet ikke er perfekt eller jeg'et ikke er perfekt, er der ikke anden forklaring end, at jeg ikke gør det godt nok. Det er uden for deres erfaring, at man måske ikke er bedre end til et 7-tal. Men den forklaring holder ikke. Erkender han. Den forklaring har de kristne, og han misunder os, at vi kender til synd.

Og det er her, at menneskers kævl og strid, forfængelighed, skinhellighed, vrede og begær har med kristen tro at gøre. For her gives forklaringen på, hvorfor det er, og midlet til ikke at være prisgivet det.

Så længe mennesker lever og jorden står, findes disse syndens skader på livet. Og lige så længe vil mennesker også lade sig beherske af dem fra tid til anden, som en Kain, som en apostelflok – som mennesker. Som Jesus siger det til Peter: Satan gjorde krav på jer... Dét, han – Satan – er forklaringen. Men det er ikke undskyldningen.

Og der er sådan set ikke anden udvej end netop syndsbevidstheden og syndserkendelsen. For det er det eneste, der kan få os til at se, at kampen mod forfængelighed, vrede, skinhellighed m.m. kan vi ikke vinde. Den kamp slår os selv

ihjel. Vi kan kun give os hen til ham, der også vil bede for os og kæmpede kampen på vore vegne.

I gamle dages bibeloversættelse stod der, at Jesus sagde til Peter: ”Og når du omvender dig...” Nu står der, som vi hørte: ”Og når du engang vender om...” Det er måske lidt et spørgsmål om ord; men der er en tendens til, at omvendelse forstås som en engangshandling, og derfra er den hellige grav vel forvaret. Det er ikke betydningen her, hvilket kommer tydeligere frem i den nuværende bibeloversættelse. ”Når du engang vender om” peger på en gentagende venden om fra sig selv til Jesus; en gentagende erkendelse af at have behov for Jesu forbøn; en gentagende venden sig fra forfængelighed til kristelighed – nødvendigheden af Jesu sejr.

Da bliver vi ikke fri for kampene. Men vi bliver fri for prisgivelsen til dens forbandelse og fortabelse. Og i lyset af den, kan vi ikke blive synden kvit; men vi kan lære at leve i den uden at være i dens fortabelse og forbandelse. Vi kan lære, modsat manden i vitsen, at elske og acceptere *de andres skinhellighed* – ved at gøre som Jesus gør for Peter: bede for dem. For mennesker man beder for, kan man ikke nære syndens begær eller vrede imod, og når vi beder for hinanden, ser vi, at vores egen forfængelighed er latterlig og dødelig, og kun gør skade.

Vi skal ved bøn, bekendelse og erkendelse af Jesus, tro og vende om og ved forbøn for hinanden styrke hinanden, at vi må få den nødvendige styrke til at herske over begæret, for det vil altid være; men det behøver ikke slå os ihjel og gøre os til fredløse og flygtninge på jord. Sådan går det mennesker; men kristne mennesker er det givet – på trods – at have håb og forventning om, at vi skal spise og drikke ved Herrens bord i hans rige. Ikke fordi vi har fortjent det; men fordi Jesus gerne

vil have os dér. Dertil har han fortjent det for os. Han, der gik ad og viser os og opmuntrer os til at gå ad forsoningens, frihedens, enhedens og Himmelens vej. Han, som er forsoningens, frihedens, enhedens og Himmelens Herre.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen